

PLASTYKA.
Z CZEŚKIEGO CIEŠZYNA

KN II 16702

KN 16702

K 253/01

3.00

BIURO WYSTAW ARTYSTYCZNYCH W OPOLU
ZWIĄZEK POLSKICH ARTYSTÓW PLASTYKÓW
• ZARZĄD OKRĘGU W OPOLU

Malarstwo, Grafika, Rzeźba

sierpień — wrzesień 1980	— Salon Wystawowy Biura Wystaw Artystycznych
październik 1980	— Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury Prudnik
listopad 1980	— Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury Głubczyce
listopad 1980	— Zakładowy Dom Kultury „Lech” Zakładów
Chemicznych „Blachownia” Kędzierzyn-Koźle

Plastycy SLA

Chociaż Polonia czechosłowacka nie jest zbyt liczna, bo zaledwie 60-tysięczna, jednak jej aktywność, przywiązanie do języka ojczystego, kultywowanie kultury polskiej i więź z macierzą, są imponujące. W działalności ponad 24-tysięcznego Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego główny nacisk położony jest na kulturę odtwórczą. Stąd też w ramach 94 Kół Miejscowych PZKO, jego 58 Klubów Młodych i 55 Zespołów Kobiet pracuje 41 chórów, które w roku ubiegłym dały 275 występów. 19 małych zespołów wokalnych, 11 instrumentalnych, 19 teatralnych, 25 małych zespołów scenicznych i 33 taneczne, a łączny bilans pezetkaowskiego roku 1979 zamyka się prawie 1500 imprezami, w których wzięło udział 125 tys. widzów. Niemniej sporo uwagi poświęca się także sprawom kultury twórczej. Cieszyń miał już dawne tradycje plastyczne, jednak o polskim środowisku plastycznym na Zaolziu zaczęło się mówić głośniejszy dopiero w latach międzywojennych, zwłaszcza po założeniu przez artystów — wspólnie z literatami — w roku 1937 Śląskiego Związku Literacko-Artystycznego.

Do czołowych jego przedstawicieli należeli: artysta malarz Gustaw Fierla, który po ukończeniu akademii krakowskiej prezentował szczególne odgałęzienie polskiego koloryzmu, Karol Plegza, który zdobył się na oryginalną ekspresję oraz młody, żywiołowy i utalentowany Franciszek Świder, który między innymi ilustrował miedziorytami rewolucyjny „Przednówek” Pawła Kubisza.

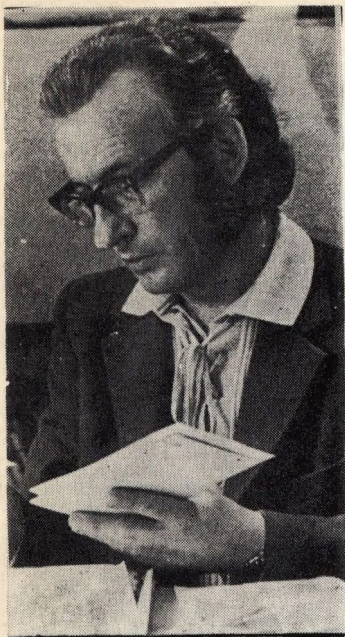
Po wojnie, 7 października 1947 roku, plastycy ponownie zrzeszyli się z literatami i kompozytorami (później dołączyli do nich fotograficy i filmowcy) w Sekcji Literacko-Artystycznej (SLA) przy PZKO, nawiązując w swej działalności do tradycji przedwojennego SZLA.

Plastycy należą do najaktywniejszych w 50-osobowej grupie twórców zaolziańskich. Regularnie urządzają w Galerii w siedzibie ZG PZKO w Czeskim Cierzynie wystawy oraz liczne ekspozycje indywidualne i zbiorowe na terenie całego Zaolzia. W roku 1973 zapoczątkowali doroczne plenery malarskie SLA „Beskidy” z udziałem gości z Polski.

Plastycy zza Olzy biorą udział w plenerach i wystawach indywidualnych w Polsce, najczęściej właśnie w województwie opolskim, a dalej w bydgoskim i koszalińskim. W sierpniu i wrześniu 1978 roku miała miejsce największa dotąd zbiorowa prezentacja prac artystów SLA poza własnym regionem. W Ośrodku Informacji i Kultury Polskiej w Pradze dwudziestka twórców pokazała 60 obrazów olejnych i 15 grafik. Świadczyły one o dojrzałości warsztatu artystycznego, przywiązaniu do ziemi rodzimej, a także o dążności do nieustannych poszukiwań formalnych i wzbogaceniu ich o nowe treści. Ekspozycja odbiła się szerokim echem w czechosłowackiej prasie centralnej i fachowej i wytworzyła trzon wystawy, która pod patronatem Towarzystwa Łączności z Polonią Zagraniczną „Polonia” była otwarta w marcu 1979 r. w Warszawie, a później w Krakowie.

Obecna wystawa ok. 60 prac 18 twórców zaolziańskich jest kontynuacją bliskich, serdecznych kontaktów pomiędzy środowiskami pezetkaowskim i opolskim. Ostatnio były to wojaże po Opolskiem górnośląskiej „Melodii”, wokalistki Jadwigi Niemiec i pianistki Wandę Miecz, udział opolskich działaczy w pezetkaowskich Festiwalach Piosenki Polskiej, zapraszanie na opolskie FPP zwycięzców karwińskiego Festiwalu, a jeżeli chodzi o sprawy plastyczne, to udział w plenerach w Paczkowie i na Górze Św. Anny Stanisława Krausa, Oskara Pawłasa, Tadeusza Bergera, Bronisława Liberdy, Bronisława Firli, Józefa Dronga i Tadeusza Ramika, wystawa w opolskim BWA S. Krausa, O. Pawłasa, G. Fierli, B. Firli, G. Nowaka, i zbiorowa SLA-owskich artystów Bronisława Firli i Zbigniewa Kubeczki w Klubie Związków Twórczych, Józefa Dronga w BWA i Kędzierzynie-Koźlu, Tadeusza Ramika w BWA i Niemodlinie, wystawa Elżbiety Szotomiak, Zygberta Porady, Zdzisława Chudego, Stanisława Białogłowicza i zbiorowa artystów opolskich na Zaolziu, czy udział w plenerze „Beskidy 79” w Gutach Zdzisława Chudego i Zbigniewa Krygiela. Na zakończenie warto jeszcze odnotować inicjatywy społeczne artystów zaolziańskich. W ubiegłych latach przeznaczili oni swoje prace m. in. na odbudowę Zamku Królewskiego w Warszawie, Centrum Zdrowia Dziecka w Międzyzlesiu, a ostatnio na rewolucyjną zabudowę Krakowa. Podkreślają one charakterystykę Polonusów SLA-owskich: zaangażowanie twórcze, społeczne i patriotyczne.

LESZEK KARA

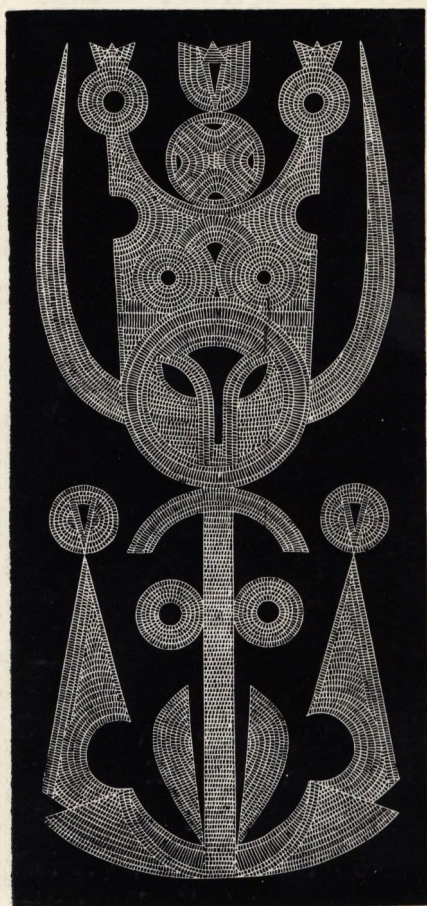
TADEUSZ BERGER

735 11 Orłowa 1, Gottwaldova 884

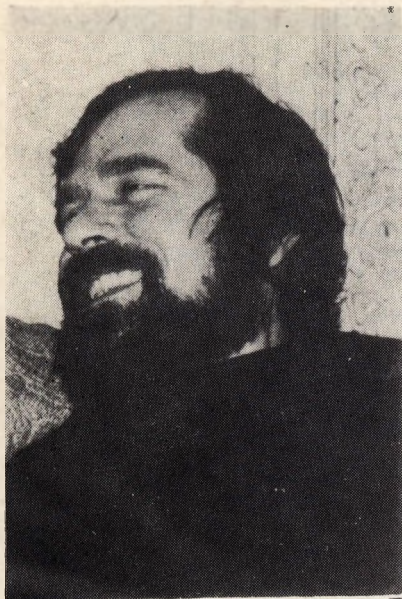
Urodzony w roku 1930 w Orłowej
Absolwent Uniwersytetu Pałackiego w Ołomuńcu
(studia pedagogiczne — wychowanie plastyczne).
Redaktor-grafik miesięcznika ZG PZKO „Zwrot”.
Uprawia grafikę.

Spis prac

1—3. Quasimodo (tryptyk) 1969 linoryt barwny 80×60

Dynastia Ping-Pong
z cyklu „Tulipany”, linoryt

JÓZEF DRONG

737 01 Czeski Cieszyn, Rewolucni 31

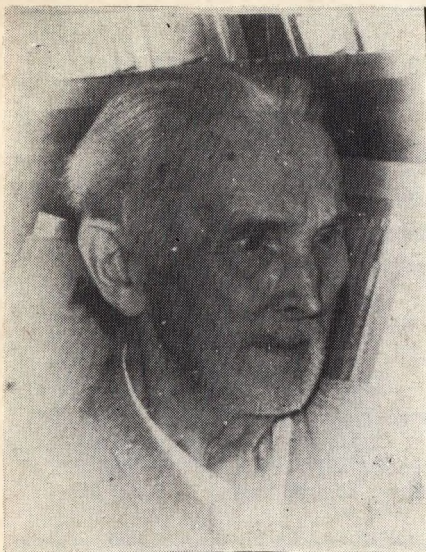
Urodzony w roku 1944 w Łąkach nad Olzą.
Samouk. Maszynista w kopalni 9 Maja w Stonawie.
Uprawia malarstwo i grafikę.

Spis prac

1. Dzień I 1980 olej 56×58
2. Dzień II 1980 olej 56×58
3. Lena 1980 olej 56×58
4. Po pracy 1980 olej 56×58

Lena, olej

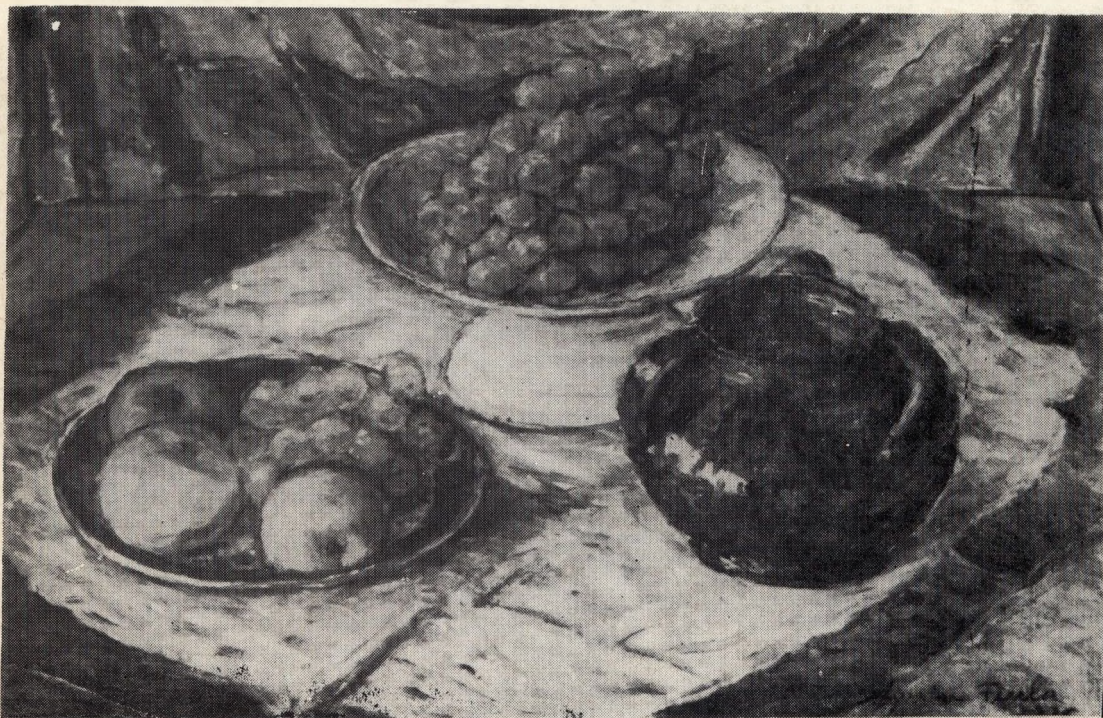
GUSTAW FIERLA

737 01 Czeski Cieszyn, dr. Słomy 7

Urodzony w roku 1896 w Lutyni Dolnej.
Absolwent ASP w Krakowie. Uprawia malarstwo.

Spis prac

1. Winogrona, jabłka i wazon 1976 olej 70×50
2. Ogród w zimie 1977 olej 70×50
3. Wspomnienie z przejazdu Ukrainą z roku 1918
1978 olej 63×51

Winogrona, jabłka i wazon, olej

DOMINIK FIGURNY

733 00 Karwina 8, nr 2944/11

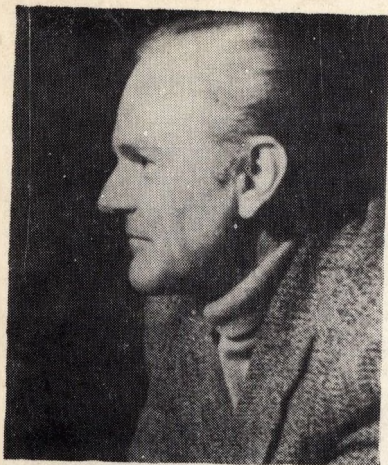
Urodzony w roku 1909
w Suchej Górnej.
Absolwent ASP w Krakowie.
Uprawia malarstwo.

Spis prac

1. Tyczonka w Piotrowicach 1975 olej 59×47
2. Motyw z Łomnej Dolnej 1976 olej 72×51

Pejzaż beskidzki, olej

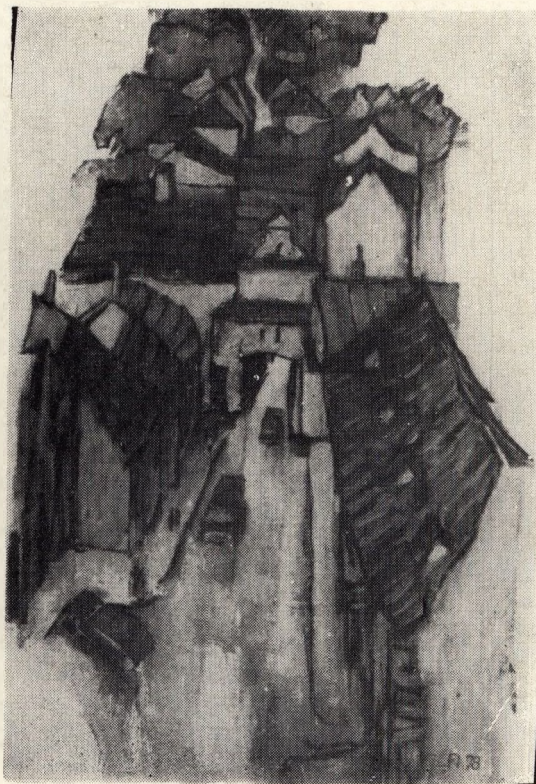
BRONISŁAW FIRLA

735 35 Hawierzów 6, nr 350

Urodzony w roku 1924 w Suchej Górnjej.
Absolwent Politechniki we Wrocławiu
i w Brnie (architektura).
Przewodniczący Sekcji Plastycznej SLA.
Projektant Stavoprojektu w Ostrawie.
Uprawia malarstwo, grafikę,
art protis, formy przestrzenne.

Spis prac

1. Fontanna i samochody 1978 olej 80×50
2. Trzebońskie dachy 1978 olej 80×50
3. Beskidy 1979 olej 80×80

Trzebońskie dachy, olej

EDWARD KAIM

737 01 Czeski Cieszyn, Żukowska 1657

Urodzony w roku 1925 w Żukowie Dolnym.
Absolwent Uniwersytetu Palackiego w Ołomuńcu.
(studia pedagogiczne — wychowanie plastyczne)
oraz Wydziału Plastycznego FUS w Cieszynie.
Profesor Gimnazjum Polskiego
w Czeskim Cieszynie.
Uprawia malarstwo.

Spis prac

1. Miasto 1975 tempera 40×40
2. Noc 1978 olej 47×50

Noc, olej

STANISŁAW KRAUS

739 61 Trzyniec 6, Kopernika 683

Urodzony w roku 1926 w Trzyńcu.
Samouk. Plastyk Huty im. WSRP w Trzyńcu.
Uprawia malarstwo.

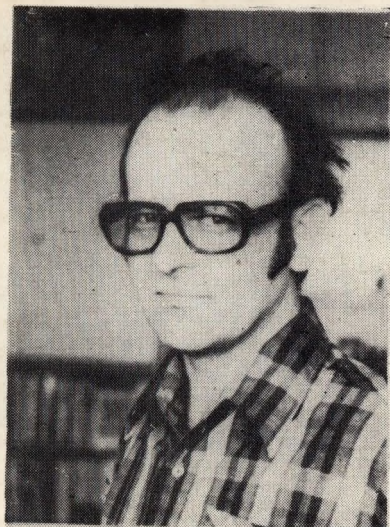

Spis prac

1. Beskidy I 1978 olej 80×60
2. Beskidy II 1978 olej 80×60
3. Beskidy III 1978 olej 80×60

Beskidy I, olej

ZBIGNIEW KUBECZKA

735 14 Ortowa 4, nr 787

Urodzony w roku 1938 w Orłowej.
Samouk. Technik budowlany KIU w Ostrawie.
Uprawia grafikę, ekslibris.

Spis prac

1—12. Ekslibrisy

BRONISŁAW LIBERDA

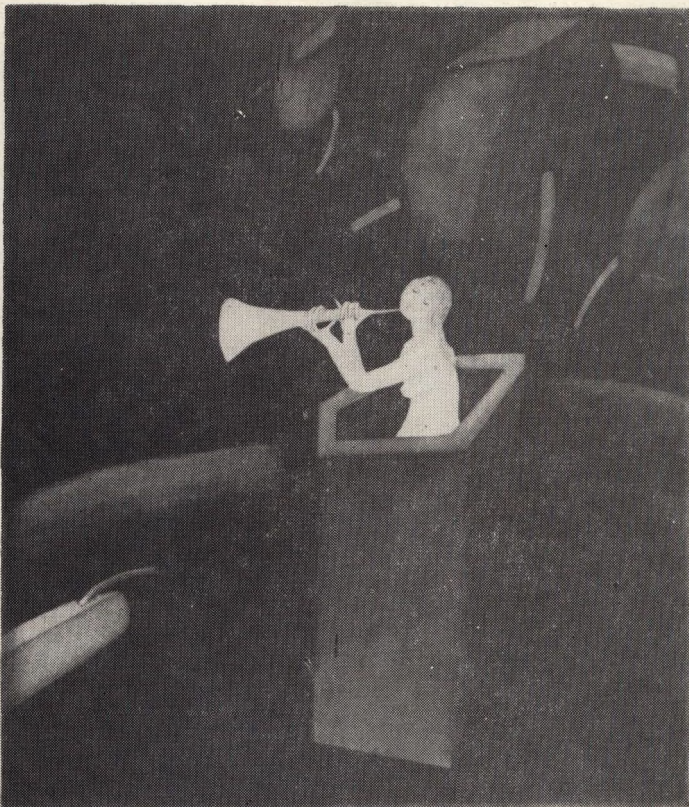
737 01 Czeski Cieszyn, Śląska 22

Urodzony w roku 1937 w Lesznej Dolnej.
Samouk. Kierownik artystyczny Teatru Lalek
ZG PZKO „Bajka”.
Uprawia malarstwo i grafikę.

Spis prac

1. Nawiedzenie 1979 olej 55×50
2. Oczekiwanie 1979 olej 55×50
3. Odpoczynek 1979 olej 60×50
4. Spotkanie 1979 olej 60×50

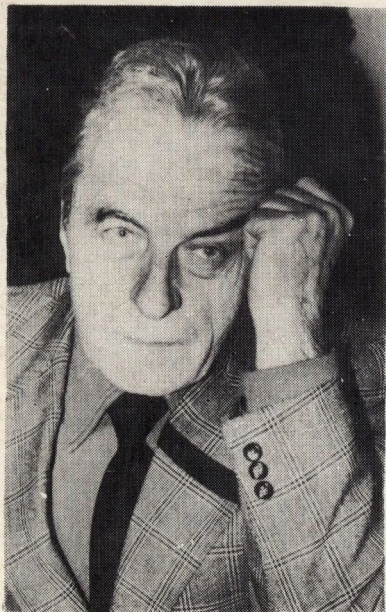

Ostatni hejnał, olej

GUSTAW NOWAK

739 61 Trzyniec 1, nr 558

Urodzony w roku 1912 w Lesznej Dolnej.
Samouk. Uprawia malarstwo.

Spis prac

1. Chaty 1978 olej 60×40
2. Martwa natura I 1978 olej 37×26
3. Uliczka 1978 olej 62×43
4. Zautek 1978 olej 54×35
5. Martwa natura II 1980 olej 35×24

Uliczka, olej

WŁADYSŁAW PASZ

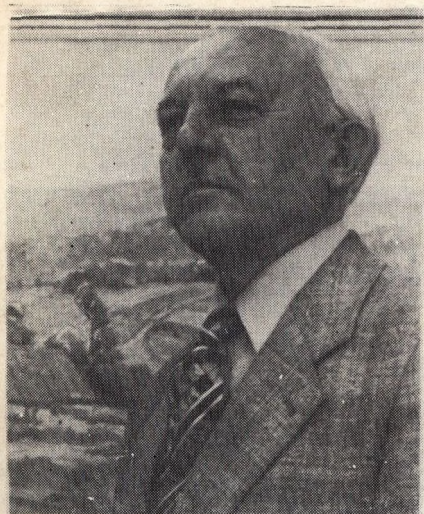
734 01 Karwina 4, nr 881

Urodzony w roku 1912 w Orłowej.
Absolwent Uniwersytetu Pałackiego w Ołomuńcu
(studia pedagogiczne).
Pracownik Powiatowej Poradni
Pedagogiczno-Psychologicznej w Karwinie.

Uprawia malarstwo.

Spis prac

1. Kopalnia Barbara 1952 o'ej 70×50
2. Krajobraz jesienny 1969 olej 50×45
3. Kopalnia ACS 1976 o'ej 45×40
4. Motyw z Beskidów 1978 olej 100×60

Jesień w Beskidach, olej

OSKAR PAWLAS

735 64 Hawierzów 4, Obvodova 18/602

Urodzony w roku 1924 w Suchej Średniej.
Absolwent Uniwersytetu Palackiego w Ołomuńcu
(studia filozoficzne — wychowanie plastyczne).
Plastyk Stavoprojektu w Ostrawie.
Uprawia malarstwo, grafikę.

Spis prac

1. Motyw z Bieszczad 1977 olej 80×60
2. Guty — pejzaż 1979 olej 100×80
3. Nowodwory — pejzaż 1979 olej 100×80
4. Wiatrak 1979 olej 100×80
5. Wierzby 1979 olej 100×80

Nowodwory — pejzaż, olej

KAROL PIEGZA

739 91 Jabłonków 1, nr 644

Urodzony w roku 1899 w Łazach.
Samouk. Uprawia malarstwo i grafikę.

Spis prac

1. Osada w Beskidach olej 70×102
2. Stodółka w Łomnej Dolnej olej 70×102

Osada w Beskidach, olej

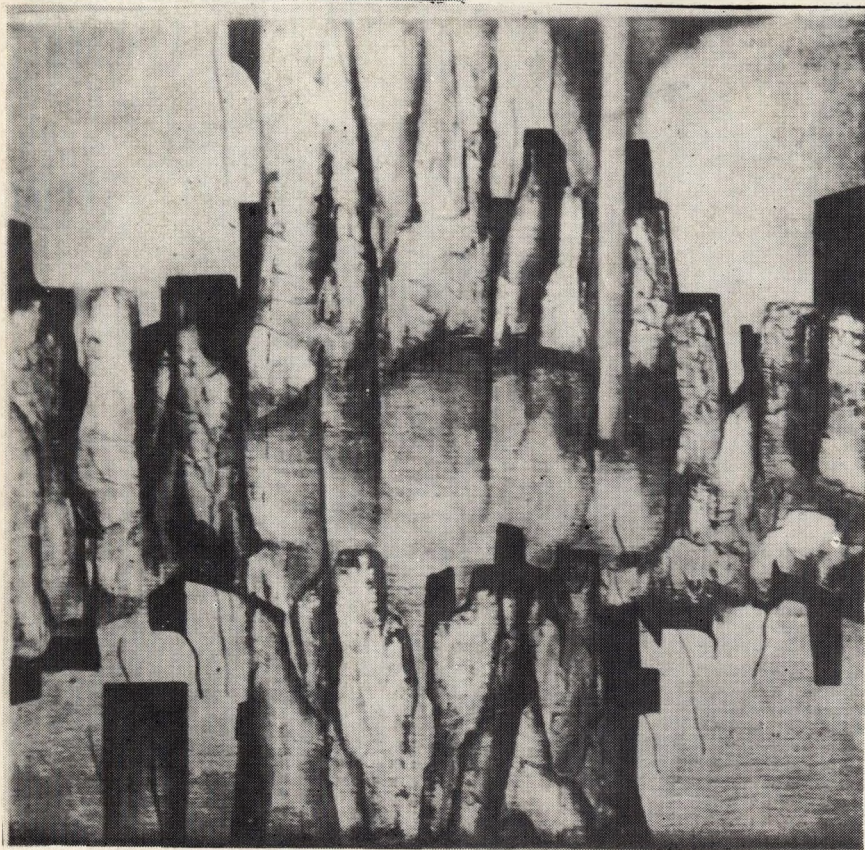
TADEUSZ RAMIK

736 00 Hawierzów 1, Zápotockého 57a

Urodzony w roku 1940 w Karwinie.
Absolwent Szkoły Rzemiosła
Artystycznego w Ostrawie.
Plastyk kopalni „Ostrawa” w Ostrawie.
Uprawia malarstwo i rzeźbę.

Spis prac

1. Ostrzeżenie 1978 olej 80×80
2. Taternicki eden 1979 olej 60×50

BOGUMIŁ SWOBODA

735 02 Olbrachcice 32

Urodzony w roku 1926. Samouk.
Plastyk kopalni „Dukla” w Hawierzowie.
Uprawia malarstwo.

Spis prac

1. Grzyby olej 58×43
2. Las I akwarela 54×36
3. Las II akwarela 41×28
4. Z Fryształu olej 48×38

Las I, akwarela

FRANCISZEK ŚWIDER

735 02 Karwina 2, Sv. Čecha 1488

Urodzony w roku 1911 w Karwinie.
Absolwent Szkoły Przemysłu Artystycznego
w Krakowie oraz ASP w Pradze.
Uprawia malarstwo, rzeźbę i grafikę.

Spis prac

1. Opieka nad najmłodszymi 1958 gwasz 305×150
2. Alternatywa 1 1960 gwasz 120×70
3. Alternatywa 2 1960 gwasz 120×70
4. Alternatywa 3 1960 gwasz 120×70

Astronauci, akwarela

Karwińska Madonna, drewno

WALTER TASZEK

733 00 Karwina 8 ,nr 2833

Urodzony w roku 1942 w Dąbrowej.
Absolwent Szkoły Przemysłu
Artystycznego w Uherskim Hradiszczu.
Plastyk Domu Kultury w Karwinie.
Uprawia rzeźbę i grafikę.

Spis prac

1. Matka z dzieckiem 1978 drewno 88 cm
2. Dziewczyna 1979 drewno 97 cm
3. Karwińska 1979 drewno 95 cm
4. Neutron 1979 drewno 95 cm

TADEUSZ WRATNY

733 000 Karwina 7, nr 1979

Urodzony w roku 1929 w Ostrawie.
Absolwent Politechniki w Brnie
(architektura i budownictwo).
Projektant zakładu Hutni projekt w Ostrawie.
Uprawia malarstwo, grafikę.

Spis prac

1. Miasteczko 1978 pastel 67×76
2. Ulica 1978 pastel 78×62
3. Kopalnia 1979 pastel 65×70

Kopalnia, pastel

ZBIORY
S. ZAHRADNIKA

**Organizator wystawy i wydawca druków:
Biuro Wystaw Artystycznych w Opolu**

**Projekt plakatu, katalogu i zaproszenia:
Zdzisław Jarząbek**

Cena: 10,— zł

**Druk: Opolskie Zakłady Graficzne im. J. Łangow-
skiego. Zam. 1428/80, nakład: 350, D-3/555.**

Dez. '02

KNT 16902